

**Oświadczenie złożone
przez senatora Ryszarda Knosalę
na 71. posiedzeniu Senatu
w dniu 3 marca 2011 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra finansów Jana Vincenta-Rostowskiego

Biorąc pod uwagę obowiązujące obecnie uregulowania prawne w zakresie egzekucji tytułów wykonawczych wystawionych przez urzędy gmin na należności stanowiące dochód jednostek samorządu terytorialnego należy wskazać, że wspomniana egzekucja może przebiegać dwojako. Zgodnie z art. 19 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, ogólnym organem egzekucyjnym w takim przypadku jest naczelnik urzędu skarbowego. Niemniej jednak w określonych przypadkach kompetencje organu egzekucyjnego sprawuje nie urząd skarbowy, lecz właściwy organ gminy o statusie miasta oraz gminy wchodzącej w skład powiatu warszawskiego. Odrębne przepisy wskazują 47 jednostek samorządu terytorialnego, których organy posiadają wspomniane uprawnienia egzekucyjne.

Jednak od pewnego czasu rozważana jest kwestia zasadności ewentualnego rozszerzenia wykazu gmin uprawnionych do prowadzenia samodzielnej egzekucji. Zwolennicy takiego rozwiązania podają za przykład te gminy, w których przypadku efektywność prowadzonych postępowań sięga nawet 90%. Ministerstwo Finansów zauważa jednak, że tak dobre wyniki dotyczą zaledwie kilku odosobnionych przypadków, a analiza uśrednionych danych pozwala postawić tezę przemawiającą za pozostawieniem wskazanych kompetencji urzędowi skarbowym. Uśredniona efektywność postępowań prowadzonych przez urzędy skarbowe w przedmiotowym zakresie w ostatnich latach (2007–2009) mieściła się bowiem w przedziale od 45% do 48%, podczas gdy w przypadku gmin wskaźnik ten osiągnął wartość od 28% do 31%.

Niemniej jednak już samo zabieganie przez niektóre gminy o przekazanie im kompetencji egzekucyjnych jest ważnym sygnałem, który świadczy o tym, że aktualny stopień efektywności działań podejmowanych przez urzędy skarbowe jest niewystarczający w ocenie strony samorządowej. Wydaje się przy tym, że istotą problemu nie jest kwestia przyznania uprawnień egzekucyjnych większej liczbie gmin, lecz raczej konieczność podniesienia efektywności egzekucji.

Najwyższa Izba Kontroli opublikowała w 2009 r. wyniki kontroli dotyczące efektywności egzekucji administracyjnej podatków i opłat, dla których ustalania lub określania i pobierania właściwy jest organ gminy. Przedmiotowa kontrola objęła między innymi działania urzędów skarbowych w zakresie egzekucji wskazanych należności. Mimo ogólnej pozytywnej oceny działalności skontrolowanych urzędów skarbowych organ kontrolny zwrócił uwagę na pewne nieprawidłowości, na przykład na wprowadzanie ze znacznym opóźnieniem do systemu informatycznego tytułów wykonawczych przekazanych do egzekucji (60% skontrolowanych urzędów) oraz przewlekłe prowadzenie czynności egzekucyjnych (93% skontrolowanych urzędów). Nieprawidłowości te niewątpliwie mają wpływ na obniżenie efektywności prowadzonych postępowań egzekucyjnych.

Mając na uwadze przytoczone argumenty, zwracam się do Pana Ministra z wnioskiem o rozważenie możliwości zainicjowania działań mających na celu poprawę efektywności egzekucji administracyjnej podatków i opłat lokalnych prowadzonej przez podległe Panu Ministrowi służby skarbowe.

Z wyrazami szacunku
Ryszard Knosala